

# STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

## Kommunernas och regionernas finansiella tillgångar och skulder (KTS/RTS)

### Ämnesområde

Offentlig ekonomi

### Statistikområde

Finanser för den kommunala sektorn

### Produktkod

OE0106

### Referenstid

2020 kvartal

### Kontaktuppgifter

|                                    |                          |
|------------------------------------|--------------------------|
| <b>Statistikansvarig myndighet</b> | Statistiska centralbyrån |
| <b>Kontaktinformation</b>          | Jacob Pelgander          |
| <b>E-post</b>                      | Jacob.pelgander@scb.se   |
| <b>Telefon</b>                     | 010- 479 6031            |

## Innehåll

|       |  |   |
|-------|--|---|
| 1     | Statistikens sammanhang.....                   | 3 |
| 2     | Undersökningsdesign .....                      | 3 |
| 2.1   | Målstorheter .....                             | 3 |
| 2.2   | Ramförfarande .....                            | 3 |
| 2.3   | Förfaranden för urval och uteslutning .....    | 3 |
| 2.3.1 | Urvalsförfarande.....                          | 3 |
| 2.3.2 | Uteslutning från insamling (cut-off) .....     | 3 |
| 2.4   | Insamlingsförfarande.....                      | 4 |
| 2.4.1 | Datainsamlingsmetoder .....                    | 4 |
| 2.4.2 | Mätning.....                                   | 4 |
| 2.4.3 | Bortfallsuppföljning .....                     | 4 |
| 2.5   | Bearbetningar.....                             | 4 |
| 2.6   | Granskning.....                                | 5 |
| 2.6.1 | Granskning under insamlingen .....             | 5 |
| 2.6.2 | Granskning av mikrodata .....                  | 5 |
| 2.6.3 | Granskning av makrodata .....                  | 5 |
| 2.6.4 | Granskning av redovisning .....                | 5 |
| 2.7   | Skattningsförfarande .....                     | 5 |
| 2.7.1 | Principer och antaganden .....                 | 5 |
| 2.7.2 | Skattningsförfarande för målstorheter.....     | 5 |
| 2.7.3 | Skattningsförfarande för tillförlitlighet..... | 6 |
| 2.7.4 | Röjandekontroll .....                          | 6 |
| 3     | Genomförande .....                             | 7 |
| 3.1   | Kvantitativ information.....                   | 7 |
| 3.2   | Avvikelser från undersökningsdesignen .....    | 7 |

## 1 Statistikens sammanhang

Kommunernas och regionernas finansiella tillgångar och skulder (KTS/RTS) presenterar kommunernas och regionernas finansiella tillgångar, låneskulder samt deras förändring över tiden. Den visar också vilka placerings- respektive låneformer kommunerna och regionerna har valt.

Statistiken baseras på enkätundersökningar som riktas till kommuner och regioner. Förutom att ha en egen publicering så används statistiken som input till Finansräkenskaperna ([www.scb.se/fm0103](http://www.scb.se/fm0103)).

I detta dokument beskrivs översiktligt design och genomförande av KTS/RTS. Dokumentet kompletterar *Kvalitetsdeklarationen* för KTS/RTS som finns tillgänglig på [www.scb.se/oe0106](http://www.scb.se/oe0106) under rubriken *Dokumentation*.

## 2 Undersökningsdesign

### 2.1 Målstorheter

De statistiska målstorheterna i undersökningen är summeringar som sammanfattar kommunernas respektive regionernas totala finansiella tillgångar och skulder per motpart vid slutet av varje kvartal.

### 2.2 Ramförfarande

Rampopulationen för KTS/RTS är Sveriges samtliga kommuner och regioner. SCB följer Sveriges indelning i kommuner och län som finns beskrivna i Svensk författningssamling (SFS). Kommunerna och regioner är samtidigt uppgiftskällor och observationsobjekt. Adresser till kommuner och regioner hämtas från SCB:s Företagsdatabas.

### 2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

Enkätundersökningen avser ställningen i slutet av varje kvartal.

Vid undersökningarna som avser ställningen 31 mars, 30 juni och 30 september inhämtas uppgifterna från samtliga regioner och en delmängd av kommunerna (se avsnitt [2.3.2.](#))

Vid undersökningsomgången som avser ställningen 31 december, inhämtas uppgifter från samtliga regioner och kommuner.

#### 2.3.1 Urvalsförfarande

Inget urval görs.

#### 2.3.2 Uteslutning från insamling (cut-off)

Endast uppgifter från de 84 befolkningsmässigt största kommunerna samlas in i enkätundersökningarna som avser ställningen den 31 mars, 30 juni och 30 september.

## 2.4 Insamlingsförfarande

### 2.4.1 Datainsamlingsmetoder

Statistiken samlas in direkt från uppgiftslämnarna med hjälp av SCB:s generella verktyg för webbinsamling.

Inför undersökningen skickas ett introduktionsbrev ut till kontaktpersonerna på kommunerna och regionerna. Från referenstidpunkten har de sedan två till fyra veckor på sig att fylla i frågeformuläret beroende på vilket kvartal som avses.

### 2.4.2 Mätning

Frågorna i enkäten avser ekonomiska frågor om kommunens/regionens resultat- och balansräkningar.

Vid fjärde kvartalet är frågeformuläret mer omfattande och omfattar även olika tilläggsupplysningar till de lämnade huvuduppgifterna. Bland annat skall kommunens/regionens förehavanden mot de egna bolagen anges. Även ekonomiska uppgifter kopplade till finansiella derivat efterfrågas samt några textfrågor kopplade till olika typer av transaktioner.

Uppgiftslämnarna kan revidera sina uppgifter maximalt fyra kvartal bakåt i tiden.

Information om de olika observationsvariablerna finns i *Kvalitetsdeklarationen* för KTS/RTS som finns tillgänglig på [www.scb.se/oe0106](http://www.scb.se/oe0106) under rubriken *Dokumentation* och ännu mer detaljerat på [www.metadata.scb.se](http://www.metadata.scb.se) under *Kommun/region tillg/skulder*.

Exempel på frågeformulär finns tillgängliga på undersökningens uppgiftslämnarsida, [www.scb.se/kts](http://www.scb.se/kts), under rubrikerna *Kommuner* respektive *Region*.

### 2.4.3 Bortfallsuppföljning

Objektsbortfall är ovanligt i denna undersökning. Däremot förekommer partiellt bortfall oftare.

SCB arbetar aktivt för att undvika svarsbortfall genom att informera uppgiftslämnarna om vad statistiken används till och varför de är skyldiga att lämna in ekonomisk statistik.

SCB arbetar även för att ge snabba svar på de frågor som uppgiftslämnarna ställer angående undersökningen. Genom att ge snabb service till uppgiftslämnarna undviks risken att uppgiftslämnaren missar att åtgärda det som man varit osäker på.

## 2.5 Bearbetningar

Eventuellt objektsbortfall imputeras med senast kända värden.

Vid partiellt borfall sker i nuläget ingen imputering. Ett saknat värde räknas istället som ett nollvärde.

## **2.6 Granskning**

### **2.6.1 Granskning under insamlingen**

I enkäterna finns ett antal inbyggda kontroller som, om de faller ut, måste justeras eller kommenteras av uppgiftslämnaren innan enkäten kan skickas in.

### **2.6.2 Granskning av mikrodata**

När enkätsvaren kommit in till SCB genomgår de omfattande kontroller vilka främst är baserad på jämförelser med tidigare inrapporterade värden.

Vid insamling av uppgifter avseende fjärde kvartalet sker också viss samgranskning med *Räkenskapssammandrag för kommuner och regioner*, [www.scb.se/oe0107](http://www.scb.se/oe0107).

### **2.6.3 Granskning av makrodata**

På riksnivå granskas alla förändringar som är större än 500 mnkr jämfört med senaste tidigare kvartalsundersökning.

### **2.6.4 Granskning av redovisning**

Inför publicering i SCB:s statistikdatabas granskas samtliga tabeller i en produktionsdatabas innan de offentliggörs. SCB kontrollerar då med hjälp av stickprovskontroller att tabellen blivit uppdaterad på ett korrekt sätt.

## **2.7 Skattningsförfarande**

### **2.7.1 Principer och antaganden**

Eftersom KTS/RTS under fjärde kvartalet undersöker samtliga objekt i rampopulationen antas att populationstotaler för detta kvartal kan erhållas genom summering av värden från de ingående objekten.

För årets tre första kvartal, då vissa kommuner utesluts från insamlingen (se [2.3.2](#)), görs antagandet att den relativa utvecklingen för dessa kommuners variabelvärden sedan fjärde kvartalet föregående år är densamma som den genomsnittliga utvecklingen för en delmängd av de kommuner från vilka uppgifter samlas in (se [2.7.2](#)).

### **2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter**

Skattningar av målstorheter för *regioner* görs varje kvartal genom en summering av variabelvärden för samtliga regioner.

Vid skattningar av målstorheter för *kommunerna* delas dessa in i tre ömsesidigt uteslutande grupper som tillsammans täcker hela målpopulationen:

$$U_s = \{\text{Stockholm, Göteborg, Malmö}\}$$

$$U_u = \{\text{Övriga kommuner med minst 30 000 invånare föregående år}\}$$

$$U_c = \{\text{Kommuner med färre än 30 000 invånare föregående år}\}$$

Kommunerna i grupperna  $U_s$  och  $U_u$  undersöks varje kvartal och deras bidrag till rikstotalen fås genom att variablevärden summeras.

Detsamma gäller fjärde kvartalet för kommunerna i gruppen  $U_c$  som också undersöks detta kvartal.

För vart och ett av årets tre första kvartal görs dock ingen insamling av uppgifter från kommunerna i gruppen  $U_c$ . Istället skattas dessa kommuners bidrag till rikstotalen med följande modell:

$$\hat{t}_{U_c, y, \hat{a}, kv} = \frac{\sum_{U_u} y_{\hat{a}, kv, k}}{\sum_{U_u} y_{\hat{a}-1, 4, k}} \left( \sum_{U_c} y_{\hat{a}-1, 4, k} \right)$$

där:

$$\hat{t}_{U_c, y, \hat{a}, kv}$$

är det skattade värdet av summan av en variabel,  $y$ , för samtliga kommuner i gruppen  $U_c$  för referensperioden år  $\hat{a}$  och kvartalet  $kv$ , och

$$\sum_{U_u} y_{\hat{a}, kv, k}$$

är det summerade värdet av  $y$  för samtliga kommuner i gruppen  $U_u$  för referensperioden år  $\hat{a}$  och kvartalet  $kv$

$$\sum_{U_u} y_{\hat{a}-1, 4, k}$$

är det summerade värdet av  $y$  för samtliga kommuner i gruppen  $U_u$  för referensperioden år  $\hat{a}$  och det fjärde kvartalet, och

$$\sum_{U_c} y_{\hat{a}-1, 4, k}$$

är det summerade värdet av  $y$  för samtliga kommuner i gruppen  $U_c$  för referensperioden år  $\hat{a}$  och det fjärde kvartalet.

### 2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Inga osäkerhetsmått tas fram för KTS/RTS.

### 2.7.4 Röjandekontroll

Uppgifterna på objektsnivå behöver inte skyddas. Någon röjandekontroll görs följaktligen inte.

### **3 Genomförande**

#### **3.1 Kvantitativ information**

Målpopulationen bestod 2019 av 290 kommuner och 20 regioner. Under år 2019 samlades uppgifter in från 84 kommuner under årets tre första kvartal. 206 kommuner uteslöts från insamling dessa kvartal i och med cut-off gränsen (se [2.3.2](#)).

#### **3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen**

Inga avvikelser har gjorts under 2019.